

# Henki &

# elämä

## Mitä näen, kun katson taaksepäin?

Jyväskylän  
seurakunnan  
lehti

24.9.2020 ■ numero 14

Tällä viikolla:  
Piispa  
kylässä!

► sivu 3

Synkkä  
ja valoisa  
poikkeusaika

► sivu 4

Elämyspolku  
rakentuu  
kaikkien iloksi

► sivu 12

## Tapahtumien ytimessä

Näyttää siltä, että tänä syksynä pääsemme Jyväskyläsäkin kokemaan ja näkemään tapahtumia, jotka kuuluvat kaupunkilaisten vuodenvuoroon. Wemmi-markkinat pystyttiin järjestämään, samoin Finlandia Marathon. Tapahtumajärjestäjien tilanne on Suomessa niin lohduton, että jokainen turvallisesti toteutettu tapahtuma tuntuu pieneltä voitolta katalasta viruksesta.

Menneinä vuosina monet tapahtumat ovat paisuneet vuosi vuodelta kuin pullataikinat. Odotusarvona on ollut, että asiat tehdään aina suuremmin ja paremmin, ja tarjolla on jotakin ennennäkemätöntä. 1980-luvulla kurkistelin Pori Jazzeilla hämyisiin teltoihin, joissa soi saksofoni. 25 vuotta myöhemmin katsoin samaisella festivaalilla ihka oikeaa Elton Johnia. Pori Jazzin äkkipysäys oli kesällä kivuliaan suuri, mutta tänä vuonna pausuminen pysähtyi muillakin. Selviytyäkseen on pitänyt keksiä jotakin muuta kuin aiempaa suurempaa ja mahtipontisempaa.

Esimerkiksi Valon kaupunki -tapahtuma toteutetaan tänä vuonna entistä pimeämpänä aikana, kun sen ajan kohta siirtyi marraskuun loppupuolelle, joulun odotuksen tunnelmiin. Seurakunta on tapahtumassa mukana ja suunnittelee värivalojen rinnalle myös kynttiläpolkua hautausmaalle.

Juuri nyt seurakunnalla on kylässä Lapuan piispa Simo Peura. Jyväskylässä oli piispantarkastus viimeksi kymmenen vuotta sitten. Koronatilannetta on pohdittu jatkuvasti ohjelmaa järjestettäessä, ja esimerkiksi tilaisuuksien kokoa on rajoitettu. Osa tapahtumista nähdään poikkeuksellisesti verkossa. Tarkastus huipentuu tulevana sunnuntaina Simo Peuran toimittamaan piispanmessuun Taulumäen kirkossa.

Myös nykytanssifestivaali Tanssin aika on parhaillaan käynnissä Jyväskylässä. Tänä vuonna tapahtuman oli tarkoitus olla kansainvälisempi kuin koskaan, mutta harmillisesti ohjelmisto kapeni huomattavasti, kun ulkomaisten esiintyjien esitykset jouduttiin perumaan koronapandemian vuoksi. Näin ollen lavalla kuitenkin nähdään entistä enemmän jyväskyläläisiä tanssitaiteilijoita.

Poikkeuksellinen aika antaa tapahtumille myös mahdollisuuden palata juurilleen. Nähdä entistä selvemmin tapahtuman ydin ja samalla kokeilla jotain uutta – tai vanhaa. Se ei ole huono asia.

**Jonna Arola**  
Päätoimittaja



## Yksi hetki



KUVA: SAMI SAARENPÄÄ

Musiikkituokio keskellä viikkoa. Kanttori Ilpo Vuorenoja soitti kitaralla 1500-luvun musiikkia keskiviikkona 16.9. kello 18.15 Keltinmäen kirkossa.

## Kolme tärppiä tuleviin hetkiin

1 Jätkäklubin saunailta pe 25.9. kello 18 Jyvässeudun Perinnesaunon saunalla, Valakankatu 9. Il-tapala, keskustelua, hartaus. Ilmoittautuminen Sami Junttilalle, 050 549 7001.

2 Motoristikirkko su 27.9. kello 17 Koivuniemen kappelissa, Koivuniementie 30. Kahvi- ja makkara- tarjoilu. Motoristikirkko järjestetään yhteistyössä Gospel Riders ry:n kanssa.

3 Lähetysten askartelu joka toinen

maanantai kello 10 Kipinässä. Käsitöitä ja askartelua omaksi iloksi ja toisten hyväksi. Opetellaan ja ideoidaan yhdessä. Seuraavan kerran 5.10.

Lisää tapahtumia sivuilla 10–11.

## Sanottua

”Armo konkretisoituu ripissä. Se voi olla viimeinen apukeino silloin kun sielua särkee. Vain se, minkä ihminen uskaltaa kohdata itsessään, voi parantua.”

Psykoanalytikko Ritva Uhinki (Risti 10.9.2020)

”Suomi ja kirkko näyttävät erilaisilta eri puolilla Suomea. Tämä on tärkeä pitää mielessä, sillä alueellisuus on haaste kirkon yhteiselle päätöksenteolle ja vaikuttaa kirkon tulevaisuuteen.”

Arkkipiispa Tapio Luoma (Kotimaa 9.9.2020)

”Kristillinen kirkko on kaksi tuhatta vuotta jatkuneen historian-

sa aikana elänyt aina jossain murroksessa. Juuri kriisit antavat aina mahdollisuuksia kirkolle. Ei kirkon olemassaolo riipu mistään suhdanteista eikä se ole ihmisten varassa.”

Vantaan Hämeenkylä Kirkkoherra Jukka Nevala (Kirkko ja kaupunki 11.9.2020)

”Kirkon uskottavuuden kannalta ei voida ajaa kaksilla rattailta. Kirkossa voi olla vain yksi avioliittokäsitys. Kahdesta vaihtoehdosta on valittava, joko perinteinen tai moderni. Hajosipa kirkko siten suuresti tai vähäsen.”

Rovaniemen kirkkoherra Kari Yliräsänen (Pääsky 26.8.2020)

”On tuotava näkyville se hätä, mikä ihmisillä on. Diakonian asiakkaat ovat tyypillisesti heitä, jotka eivät pidä itsestään ääntä.”

Kuopion seurakuntayhtymän diakoniajohtaja Seppo Marjanen (Kirkko ja koti 7/2020)

”Kirkonkirjojen digitoiminen mahdollisti sen, että sukututkimusta voi tehdä omalla tietokoneella sen sijaan, että pitäisi mennä maakunta-arkistoon tai kirjastoon tutkimaan papereita tai pyörittelemään mikrofilmejä.”

Suomen Sukututkimusseuran toiminnanjohtaja P.T. Kuusiluoma (yle.fi/uutiset 13.9.2020)

# 14/20

**Kannessa:** Aarne Jäntti syntyi 84 vuotta sitten Suonenjoella. Pitkän elämän varrella on riittänyt työtä ja rakkautta.  
**Kuva:** Sami Saarenpää



**Päätoimittaja**  
Jonna Arola 040 535 1064  
**Toimitus**  
Heikki Impiö 050 303 3180  
Sirpa Koivisto 040 703 0350  
Elin Manninen 050 360 3459  
Minna Palovaara 050 380 0612

**Taitto** Viestintä-Paprico Oy  
**Sähköposti**  
jksrk.viestinta@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi  
**Osoite**  
Tellervonkatu 5  
PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ

f jksrk

@jvaskylan\_seurakunta

@Henkielama

henkielama

## Ridanpää johtaa Keltinmäen alue seurakuntaa

Keltinmäen vt. aluekappalaiseksi on nimetty Keltinmäen alue seurakunnan pastori **Kristiina Ridanpää**. Hän hoitaa virkaa siihen asti, kunnes aluekappalaisen vaali saa lainvoiman.

Kirkkovaltuusto valitsi kesäkuussa virkaan **Ville von Grosin** äänestyksen jälkeen. Valinnasta tehtiin valitus Vaasan hallinto-oikeuteen, joka tekee päätöksen asiasta aikanaan.

## Taulumäen kirkko remonttiin kevään ajaksi

Taulumäen kirkossa alkaa remontti tammikuussa. Kirkon äänentoisto ja valaistus uusitaan nykyvaatimusten mukaisiksi. Kirkko on remontin vuoksi kokonaan suljettuna 18.1.–5.5. välisen ajan.

Taulumäen kirkon jumalanpalveluksista Tuomasmessu siirtyy pidettäväksi Kipinään ja kansainvälinen messu Vanhaan pappilaan.

## Jääkärimerkkit kiinnitettiin muistomuriin

Jyväskylän Vanhan hautausmaan sankarihautausmaan muistomuriin on kiinnitetty kaksi jääkärihautamerkkiä. Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen järjestämässä juhlassa seremoniassa merkinissä saivat jääkäriluutnantti **Eino Yrjö Koivisto** ja jääkärialupseeri **Kustaa Alarik Suominen**.

Jyväskylän seurakunnan kirkkoneuvosto antoi luvan merkkitien kiinnittämiseksi tammikuussa. Kirkkoneuvosto katsoi, etteivät merkit muuta oleellisesti sankarihautausmaan kulttuurihistoriallisesti merkittävää kokonaisuutta.

## Tuomiokapitulilla oli oikeus antaa varoitus

Korkein hallinto-oikeus (KHO) on antanut ratkaisun kysymyksessä, joka koski papin toimittamaa samaa sukupuolta olevan parin kirkollista vihkimistä. Ratkaisun mukaan tuomiokapitulilla oli oikeus antaa varoitus samaa sukupuolta olevan parin avioliittoa vihkielle papille.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piispat toteavat, että KHO:n ratkaisu selkeyttää oikeudellista tilannetta pitkään jatkuneessa kirkon vihkiikäntöjä koskeneessa keskustelussa.

– Kirkon avioliittokäsityksestä päättäminen kuuluu kirkon omille päätöksentekooielimille perustuslain turvaaman uskonnollisuuden piiriin kuuluvana asiana, piispat toteavat.



Lapuan hiippakunnan piispa Simo Peura tekee piispantarkastuksen Jyväskylän seurakuntaan. Piispantarkastuksen aikana Peura tutustuu muun muassa Keskustan alue seurakunnan uusiin tiloihin Valtiontalossa ja vihki ne käyttöön. Kuvassa toisen kerroksen neuvottelutila.

# Sielu lepää järven rannalla

Piispa Simo Peura viihtyy Laukaan mökillä ja rentoutuu mielellään perheen ja lähimpien ystävien seurassa italialaisen ruuan äärellä.

SIRPA KOIVISTO teksti  
SAMI SAARENPÄÄ kuva

### Olet syntynyt Laukaassa. Miten keski-suomalaisuus näkyy sinussa?

Keski-Suomeen on helppo tulla eri puolilta Suomea. Maakunta on nuori, mutta sitä on rakennettu yhdessä ja avoimin mielin. Tilaa on ollut erilaisille poliittisille ja yhteiskunnallisille suuntauksille. Samalla on vaalittu maakunnan yhtenäisyyttä. Nämä arvot ovat kaiketi jättäneet jälkensä minuunkin.

### Asteikolla 1–10, kuinka pohjalainen sinusta on tullut?

Pohjalaisissa arvostan erityisesti yritteliäisyyttä. Pohjanmaalla ei jähkailä, vaan ryhdytään toimeen. Hiippakunnalle pohjalaisen ja keski-suomalaisen erilaisuus on vain hyväksi. Kummallakin puolisella on annettavaa toiselle ja opittavaa toiselta. Tällä iällä asuinpaikka vaikuttaa vain vähän. Siispä numeroina 6.

### Miksi haluisit aikanaan piispaksi?

Kutsumukseni on palvelu kirkkoa. Ajattelin, että voisin toimia kirkon ja seurakuntalaisten hyväksi. Olen oppinoinnani perehtynyt luterilaiseen teologiaan. Piispan virka on ollut oiva mahdollisuus pitää yhä uudestaan esillä luterilaisen uskon aarteita.

### Mikä tässä tehtävässä on eniten yllättänyt?

Työn monipuolisuus. Tuskin on kahta samanlaista päivää. Myös matkapäivien runsas määrä yllätti. Aika usein huomaan pakkaavaani tai purkavani matkalaukkua.

### Mikä työssäsi on parasta?

Vierailut seurakunnissa ja erilaisten ihmisten kohtaaminen. Olen yrittänyt luoda yhteyksiä myös heihin, joille kirkko, seurakunta ja uskonto tuntuvat vierailta.

Yhteiskunnallisten verkostojen luomista olen pitänyt keskeisenä osana piispan työtä.

### Ketkä henkilöt elämässäsi ovat vaikuttaneet sinuun eniten?

Aiemmilta sukupolvilta olen oppinut periksiantamattomuutta, määrätietoisuutta ja lempeyttä. Teologian opinnoissa paljon olen saanut professori Tuomo Mannermaalta. Piispojen joukossa on monia, joiden työtoveruudesta ja oivalluksista olen usein iloinnut. Puolisoni on viisas ja elämää ymmärtävä nainen. Ammattinsa vuoksi hän tuo toisenlaista näkökulmaa kirkon asioiden pohtimiseen (toim. huom. hammaslääketieteen lisensiaatti ja filosofian tohtori).

### Millainen ukki/vaari olet?

Minua kutsutaan vaariksi tai siten käytetään lyhennelmää ”vaa”. Olemme Annin kanssa halunneet opettaa lapsenlapsille ruokarokouksen ja iltarokouksen. Yhteiset touhut heidän kanssaan ovat suuri ilonaihe. Yritämme isovanhempina helpottaa vanhempien arkea sen mukaan kuin he toivovat.

### Mitä teet mieluiten vapaa-ajalla?

Jos mahdollista, menen mökille. Luen mielusti. Kunnon ylläpitäminen on entistä tärkeämpää.

### Paras hetki päivässä?

Niitä on monia, päivän ohjelmasta riippuen. Se hetki, kun on ajanut hiippakunnan laidalta iltamyöhäl-

lä sateella kotia kohti ja päässyt ehjänä perille. Sellainen on myös luku hetki ennen nukahtamista.

### Mitä haluat tehdä eläkkeellä?

Vaikea vastata. Saapa nähdä. Tutkijan kammio voisi kutsua.

### Taito, jonka haluaisit vielä oppia?

Italian kielen. Helpottaisi asiointia ja keskustelua paikallisten kollegojen kanssa.

### Kuka on idolisi?

Sellaista minulla ei ole.

### Miten piispa rentoutuu?

Oman perheen ja lähimpien ystävien seurassa italialaisen ruuan äärellä. Silloin jutellaan ja myös teologiseerataan.

### Kerro jotakin, mitä emme sinusta tiedä?

Olen pitkäaikainen Hetku-lehden tilaaja ja lukija. – Siis minkä? Ota selvää.

### Missä sielu lepää?

Mökillä järven rannalla Laukaassa.

Jyväskylän seurakunnassa pidetään piispantarkastus 23.–27.9. Lapuan hiippakunnan piispan Simo Peuran ja hänen seurueensa johdolla.

# Tahtia hidastaneet perheet nauttivat olostaan ja uudesta rauhasta

Jyväskylän yliopiston tuore tutkimus paljastaa myös, että moni perhe koki jäävänsä kaiken avun ulkopuolelle koronanepidemian poikkeusaikana.

SIRPA KOIVISTO teksti  
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Koronaepidemian poikkeusaika näkyi perheissä hyvin eri tavalla. Koronakevään vaikutuksia selvittänyt Jyväskylän yliopiston tuore tutkimus paljastaa, että yli puolet kyselytutkimukseen osallistuneista vanhemmista koki poikkeustilanteen synkkänä tai toivottomana, mutta lähes yhtä monen vanhemman elämässä korona-aika tuntui valoisana tai toiveikkaana.

Tulosten kahtiajakoisuus yllätti myös tutkijatohtori **Matilda Sorkkila**.

– Eristäytyminen ei ollutkaan kaikille vaikeaa, eikä poikkeusaika näkynyt selkeänä kuormittuneisuutena kaikissa vanhemmissa. Toisaalta perheet, joissa tuen tarve ennen koronaakin oli suuri, voivat poikkeusaikana entistä huonommin.

**Vaikka kriisiin** oli vaurauduttu heikosti, paljasti poikkeusaika myös jotakin hyvää.

– Huomattava osa vanhemmista voi hyvin ja oli onnellisia. He kokivat voivansa vihdoinkin hidastaa tahtia ja nauttia yhdessäolosta perheen kanssa. He eivät edes toivoneet paluuta vanhaan.

» Jokainen meistä voisi miettiä, miten auttaa naapuria, ystäviä ja sukulaisia.

Sorkkila mielestä olisikin tärkeää pohtia, voitaisiinko korona-ajasta oppia hyvinvointia lisääviä tekijöitä, kuten kiireettömyyttä, pehekeskeisyyttä ja pehmeitä arvoja.

– Onko nyky-yhteiskunta liian hektinen ja suorituskeskeinen, jotta vasta kriisin keskellä on mahdollista hidastaa tahtia. Tarvitaanko tällainen kriisi, että ihmiset voivat elää arvojensa mukaisesti? Sorkkila kysyy.

**Perheiden elämää** poikkeusaikana tarkastellut tutkimus tehtiin keväällä huhti-toukokuussa. Vanhempia kuormittivat poikkeusaikana erityisesti taloudelliset huolet, tukiverkkojen ja palveluiden puute, yksinäisyys sekä etäkoulun ja työn yhdistämiseen liittyvät vaikeudet.

Huomattavalla osalla vanhemmista (20–30 prosenttia) oli uupumusta viikoittain. Lähes joka kymmenes vanhempi oli vakavassa uupumisriskissä. Uupumusta lisäsi siirtyminen etäopetukseen, jolloin



lasten opetusvastuu jäi enemmän vanhempien harteille. Vanhemmat kokivat, ettei työpaikoilla aina ymmärretty, missä puristuksessa vanhemmat olivat.

Yksinhuoltajaperheissä kannettiin huolta ja pelkoa siitä, mitä lapsille tapahtuu, jos vanhempi sairastuu.

Vanhempien väsyminen oli yhteydessä myös lapsiin kohdistuneeseen väkivaltaan ja kaltoin kohteluun.

– Vanhemmat olivat yllättäen monenlaisten vaatimusten puristuksessa. Monet heistä kokivat jäävänsä kaikkien tukiverkkojen

ja palvelujen ulkopuolelle, Sorkkila kertoo.

Heikommassa asemassa olevilta perheiltä palvelut katkesivat lähes kokonaan, minkä seurauksena perheet voivat entistä huonommin.

– Tuntui, että kukaan ei poikkeusaikana kysynyt, mitä vanhemmille kuului. Heidän piti vain joutua selviytyä tästä ajasta, Sorkkila huomauttaa.

**Sorkkila mukaan** poikkeustilanteisiin pitäisi varautua paremmin, jotta perheet eivät joutuisi samantyyppiseen ahdinkoon kuin keväällä.

– Nyt olisi hyvä pohtia, miten

jatkossa järjestetään matalan kynnyksen apua perheille.

Kyselytutkimuksen vastauksissa vanhemmat toivoivat muun muassa keskitettyä puhelinnumeroa, josta voisi saada tietoa eri palveluista. Lisäksi toivottiin enemmän yhteydenpitoa koulun, päiväkodin ja kodin välille, joustoa työpaikoille, lasten ulkoilutusapua ja ruoka-apua.

– Lasten jäädessä etäopetukseen yksikin lisäruoka tuntui kuormittavan perheitä, joissa rahat olivat muutenkin tiukoilla, Sorkkila sanoo.

Tukea toivottiin myös parisuh-

▶ Tutkijatohtori **Matilda Sorkkila** alustaa tutkimuksesta piispanarkstuspaneelikeskustelussa *Maskin takaa – Mitä meille tapahtuu?* pe 25.9. klo 14. Keskustelu nähdään suorana Jyväskylän seurakunnan Henki ja elämä -Youtube-kanavalla, osoitteessa youtube.com/henkielama. Keskustelussa pohditaan muun muassa, mitä hyvää voisimme oppia poikkeusajoista. Piispa **Simo Peuran** lisäksi mukana ovat yhteiskuntapolitiikan professori **Teppo Kröger** Jyväskylän yliopistosta, Kelan tutkimuspäällikkö **Signe Jauhiainen** ja erikoistutkija **Terhi Tuukkanen** lapsiasiantutkijain toimistosta.

## Tiesitkö?

- ▶ Tutkimus vanhemmuuden voimavara- ja kuormitustekijöistä covid-19-kriisin poikkeusaikana toteutettiin 22.4.–13.5.2020.
- ▶ Verkko-kyselyyn osallistui 1 105 vanhempaa eri puolilta Suomea.
- ▶ Osa Jyväskylän yliopiston Vanhemmuuden voimavara- ja kuormitustekijät (VoiKu)-tutkimusta.
- ▶ Tutkimuksessa on mukana useita muita ympäri maailmaa.
- ▶ Tutkimuksesta vastaavat tutkijatohtori ja hyvinvoinnin psykologian dosentti Matilda Sorkkila ja professori Kaisa Aunola Jyväskylän yliopistosta.

Jyväskylän yliopiston tutkijatohtori **Matilda Sorkkila** mukaan koronanepidemian kaltaisiin poikkeustilanteisiin pitäisi varautua paremmin. Tuore tutkimus paljastaa, että monet vanhemmat olivat koronakeväänä monenlaisten vaatimusten puristuksessa, mikä lisäsi uupumusta.

teeseen ja henkiseen jaksamiseen, vertaistuki- ja keskusteluryhmiä sekä lapsille ohjattua toimintaa verkkoon.

– Monet toimijat havahtuivatkin nopeasti tarjoamaan näitä palveluja, Sorkkila toteaa.

Poikkeusaika toi esiin myös ihmisten auttamishalun, minkä Sorkkila toivoisi jatkuvan, kun elämä joskus normalisoituu.

– Sen lisäksi, että sosiaali- ja terveyspalvelut hoidetaan hyvin, jokainen meistä voisi miettiä, miten auttaa naapuria, ystäviä ja sukulaisia. Kriisin keskellä liian moni jäi yksin täysin ilman apua.

# Katse tausta-peiliin

Kartta pitkän elämän tienhaaroista piirty selvästi vasta jälkikäteen. Neljä jyväskyläläistä kertoo valinnoistaan ja käännteistä matkan varrella.



## Päivääkään en vaihtaisi

MINNA PALOVAARA teksti  
SAMI SAARENPÄÄ kuvat

**Seija Halinen** syntyi 75 vuotta sitten pienen mökkiin Jyväskylän Ruokkeella. Lapsuus oli niukkaa aikaa. Äiti kävi töissä ruoka-kaupassa, ja isä teki rakennus- ja metsätöitä. Koulumatkaa Vesankaan kertyi nelisen kilometriä. Tietä ei ollut, mutta naapuri ajoi jäljet hevoseilla. Talvisin sai lainata potkukelkkaa tai veljen suksia. Halinen viihtyi koulussa ja oli hyvä oppilas. Opettaja kannusti jatkamaan oppikoulussa, mutta perheellä ei ollut siihen varaa.

– Kouluja en käynyt, mutta en ole sitä sen kummemmin harmitellut, eihän asialle voinut mitään. En koskaan miettinyt, mitä minusta tulee isona, mutta aina löytyi jotain työtä kansakoulupohjaltakin, hän tuumaa.

**Kahdeksas luokka** oli hajanainen: Syksyllä käytiin kuusi viikkoa jatkokoulua Kristillisellä opistolla, ja kevään ajan tytöt saivat kotilousopetusta Puuppolan koululla keran viikossa.

Työelämä kutsui jo 14-vuotiaana. Ura al-

koi kukkakaupan juoksuuttönnä Jyväskylän Vapaudenkadulla. Pian hän vaihtoi Kauppahalliin kalakaupiaan apulaiseksi ja sieltä myyjäksi vaatekauppaan, ensin Talvistolle ja sitten Keskuskupimoon.

Päivät venyivät pitkiksi, koska parin vuoden ajan illat kuluivat Kauppaoppilaitoksen liikeapulaiskoulussa.

Kotiin maalle pääsi vasta ilta-kymmenen aikoihin, ja läksyt hoituivat linja-autoa odotellessa.

– Työkaveri houkutteli kursseille, ja lähdin. Opin siellä mainontaa, tekstausta, somistusta ja vähän ruotsia ja englantia.

Töissä piti käydä kotoa käsin, koska vanhemmat eivät laskeneet tyttöä kaupunkiin omilleen. Iso muutos onnistui vasta parikymppisenä, kun veljen kanssa järjestyi yhteinen asunto.

**Elämän mies** löytyi sukulaisten häistä, vaikka pari tutustui toisiinsa ensin kaveripohjalta.

– Tämä hyväntapainen, pitkä poika tuli vastaan. Se vaan kolahti ja tuntui oikealta. Yhteistä elämää on vierähtänyt jo 48 vuot-

ta, Halinen laskee tyytyväisenä.

Nuoripari rakensi oman kodin miehen kotitalon maille Sarvenperälle, ja pian perhe täydentyi pienellä pojalla. Halinen puhuu lämpimästi rauhallisesta, mutta aktiivisesta kylästään.

– Olin mukana perustamassa kyläyhdistystä jo 1970-luvulla. Emme haluaisi elää missään muualla.

» Välillä tulee mieleen, että armovuosia tässä jo eletään, mutta etukäteen on turha eturehtia.

Äitiysloman jälkeen myyjän työt vaihtuivat Postin leipiin. Lomitusten jälkeen hän sai peria anoppinsa jakelalueen, jota laajennettiin pikkuhiljaa. 20 vuoden aikana ihmi-

set postiosoitteiden takana kävivät tutuiksi. Toisinaan kutsuttiin vaikkapa nimipäivä-väkahville. Joku saattoi pyytää nostamaan eläkkeen puolestaan tai toimittamaan muita asioita. Halinen auttoi missä ehti.

– Saatoin vaikka ripustaa pyykit kuivumaan, hän muistaa.

**Eläkepäivät koittivat** 57-vuotiaana, kun työuraa oli kertynyt 43 vuotta. Nyt aikaa liikenee harrastuksille ja yhdistystoiminnalle, kun terveyttä ja virtaa riittää.

Elämä on sujunut tasaiseen tahtiin ilman suuria vaikeuksia, vaikka menetyksiäkin on ollut. Vanhempien kuolemat ovat olleet kiipeitä paikkoja. Halinen ajattelee, että kaikki on jossain määrätty.

– Se tulee, mikä on tarkoitettu. Päivääkään en vaihtaisi pois. Välillä tulee mieleen, että armovuosia tässä jo eletään, mutta etukäteen on turha murehtia.

## Elämää eletään tulevaa varten

**Eliisa Korpikannas, 67,** muistaa lapsuudesta vaihtuvat kodit, kun perhe muutti paikkakuntaa isän työn perässä. Vanhemmat erosivat, kun hän oli 11-vuotias.

– Isä oli taivaanrannan maalarina, eikä osannut kantaa vastuuta perheestään, hän sanoo.

Äiti joutui aivoleikkaukseen, josta toipuminen vei aikaa. Kun tuloja ei ollut, lapsille oli vaikea hankkia edes riittävästi ruokaa. Kunta näki parhaaksi sijoittaa perheen alaikäiset lapset lastenkotiin Lohjalle. Se oli tytölle niin kova paikka, että mieli on piilottanut ajanjakson syvälle.

– En muista siitä ajasta juuri mitään, mutta olin kuulemma pitkään vihainen ja sulkeutunut.

Korpikannas kertoo, kuinka lastenkodin asukkaat saivat tuolloin ikävän leiman otaansa. Asenteellisen suhtautumisen huomasi myös koulun opettajista ja muista ammattilaisista.

**Opinnot jatkuivat** ammattikoulussa ompelijaksi ja vielä emäntäkoulussa, kunnes tuli aika aloittaa uusi vaihe Keski-Suomessa.

– Oli päästävä kauas kaikkesta, mikä muistutti ajasta lastenkodissa. En halunnut sen enää vaikuttavan elämäni.

Hän päätti muuttaa Jyväskylään ensin vanhemman siskonsa luo, ja asunto ja työ ompelijana järjestivät viikon sisällä. Palkkatyö vaihtui myöhemmin omaan ompelualan yritykseen.

Tuleva aviomies löytyi tanssiapaikan vils-

keestä. Mies vakuutti tanssitaistollaan ja tuntui muutenkin hyvältä valinnalta. Perheeseen syntyi lyhyen ajan sisällä kaksi lasta, mutta perheonni vaihtui pian painajaiseen. Mies oli väkivaltainen ja alkoholisti. Avioliitto päättyi, kun Korpikannas joutui sairaalaan erään pahoinpitelyn jälkeen. Kotiin hän ei enää uskaltanut palata.

– Kaikkeni yritin. Luita piti murtua, ennen kuin ymmärsin lähteä, hän sanoo hiljaa.

**Lapset jäivät** isälleen. Alkoi vuoden asunnottomuus ja reppuelämä ystävien nurkissa ja tilapäisasunnoissa. Välillä hän sai lapset luokseen viikonlopuksi.

– Oli sydäntä särkevää lähettää lapset takaisin isälleen, hän muistaa.

Lapset auttoivat jaksamaan ja ystävät kannattelivat vaikean ajan yli. Lopulta mies menetti lasten huoltajuuden ja sai hädän asunnosta alkoholin vuoksi, jolloin Korpikannas saattoi palata kotiin lastensa luo. Myös ompelutyö saattoi jatkaa.

– Elämä on ollut etsimistä, hakemista ja taistelemista. Jos ei elämäntilanteen, niin sairauksien vuoksi.

**Selkärankaa leikattiin** ensimmäisen kerran alle kolmekymppisenä synnynnäisen skolioosin vuoksi. Leikkauksia on jouduttu tekemään useita, ja myös polvet on uusittu. Kun terveys petti, oma yritys oli pakko lopettaa, vaikka asiakkaita ja intoa työhön olisi riittänyt.

Alkoi uuvuttava taistelu työkyvyttö-

myyseläkkeestä. Aina vaadittiin uusia lääkärinodistuksia ja paljon paperisotaa. Lopulta kaikki ilo tuntui kaikonneen, eikä tehnyt mieli edes nousta aamulla sängystä. Kun hän viimein pääsi psykiatrian poliklinikalle, lääkäri totesi, että romahdus oli ollut lähellä. Myönteinen eläkepäätös saapui lopulta 2014.

– Sen kirjeen tavasin moneen kertaan, kun uskalsin sen ensin avata, hän huokaa.

**Avioeronsa jälkeen** Korpikannas päätti, ettei enää ota miestä rinnalleen. Päätös piti pyörtää, kun nykyinen puoliso muutti taloon. Yhteinen elämä on ollut niukkaa, mutta koti turvallinen. Uuden suhteen myötä elämä tuntuu seestyneeltä.

### ” Elämä on ollut etsimistä, hakemista ja taistelemista.

– Pian tulee täyteen 30 hyvää, yhteistä vuotta. Tämä aika on korvannut kaikkea siitä, mitä on ollut.

Korpikannas miettii, että elämä ei ole päästänyt helpolla. Katkeruutta hän ei kuitenkaan tunne.

– Toisinaan tulee jossiteltua, että miten asiat olisivat voineet mennä, mutta tulevaisuutta varten tässä eletään. Tiedän, että olen tehnyt aina parhaani.

## Elämässä on riittänyt rakkautta

**Aarne Jäntti, 84,** syntyi sahatyöläisen pojaksi Suonenjoen lisvedellä. Veljessarjan nuorin sai lempeän kasvatuksen, ja varhaisuudet siintävät mielessä valoisisina.

– Lapsuus oli mukavaa aikaa. Kerran meinasin saada isältä selkäsauvan, mutten sitten kuitenkaan, hän nauraa.

Oma koti oli kallisarvoinen. Isä sai rintamiamiestontin ja rakensi siihen perheelle talon. Perunat, juurekset, heinät ja joskus kauraa raakain korjattiin omalta maalta. Lehmiä oli parhaimmillaan kaksi, ja joulukinkut kasvatettiin omista possuista.

Koulunkäynti lopetti kansakouluun, vaikka opettaja suositteli jatkamaan.

– Isä kysyi, haluanko jatkaa koulussa, ja minä en halunnut.

**Täysi-ikäiseksi** ehdittyään poika pääsi isän jäljissä sahalle töihin. Tansseista löytyi vaimoksi kotipitäjän tyttö, jonka kanssa matkattiin työn perässä Kuopioon ja Pieksämäelle. Perhe täydentyi pian kahdella lapsella. Tyttären heikko kuulo todettiin kolmevuotiaana, se tieto oli vanhemmille kova isku.

– Vaimon kanssa surimme tytön kohdaloa kovasti, itkettiin sitä yhdessä, Jäntti muistaa.

Elämän parhaat muistot nousevat ajalta, kun lapset olivat pieniä. Erityisesti Lapin

reissut ovat jääneet mieleen. Kun tytär varttui koululaiseksi, perhe muutti Jyväskylään, koska täällä tyttö sai käydä Haukkarannan kuulovammaisten koulua.

**Jäntti pääsi** talonmiesvahtimestariksi pankkiin, ja sai samassa paketissa perheelle työsuhdeasunnon Kauppakadulta.

Tehäviini kuuluivat rahakuljetukset pankin ja Suomen pankin konttorin välillä. Rahat kulkivat huomaamattomasti kangaskassissa.

– Jos olisivat rosvoit tienneet, niin olisi vathan ne minut ryöstäneet. Onneksi eivät tienneet.

### ” Lapsuus oli mukavaa aikaa. Kerran meinasin saada isältä selkäsauvan, mutten sitten kuitenkaan.

Musiikki on kulkenut mukana lapsuudesta saakka. Ensin tuli haitari, sitten kornet-

ti ja lopulta trumpetti. Nuotit hän opetti Koululaisen laulukirjasta. Jäntin trumpetti on soinnut monessa soitokunnassa ja puhallinorkesterissa. Sen kotelo koristavat tarrat keikkamatkoilta, kaukaisin niistä on muisto New Yorkista.

Työhuoneessa seisoo kirjajhyllyn täydeltä nuotteja siististi mapeissaan. Omiakin sävellyksiä on kertynyt jo 36 kappaletta.

– Jos nyt sais in tehdä elämäni valintoja uudelleen, menisin opiskelemaan trumpetinsoittoa ja musiikin teoriaa, hän pohtii.

**Eläkkeellä on** aika muistella, mitä kaikkea on tullut tehtyä. Työ on tuonut leivän perheelle, ja joka aamu oli mieluista mennä töihin.

Elämässä on riittänyt rakkautta. Vaimon kuolema kahdeksan vuotta sitten oli iso menetys. Nyt on rinnalle löytynyt uusi puoliso, kun erästä kuorokaverista tuli erityisen läheinen.

– Vaimo lähti ennen minua, eikä yksin ole hyvä olla. Onneksi sain ystävän jakamaan elämää.

Jäntti toivoo vielä terveitä vuosia ja aikaa tehdä uusia sävellyksiä. Kovin pitkälle ei kuitenkaan voi suunnitella.

– Elämä on mennäkseen, miten menee, hän ajattelee.



Eliisa Korpikannas



Aarne Jäntti



Juha Jauhiainen

## län myötä ymmärrys kasvaa

**Juha Jauhiainen, 75,** muistaa lapsuudesta, kun isä kuoli yllättäen illalla sänkyynsä. Isän sydän petti, kun Jauhiainen oli seitsemänvuotias. Äiti juoksi hädissään hakemaan apua naapurista, mutta mitään ei voitu enää tehdä.

Poika joutui kasvamaan ikäänsä suurempaan vastuuseen ja raskaisiin maatalon töihin. Tilalla oli neljä hehtaaria maata ja pari lehmää. Äiti perusti pienen kioskin ja kahvilan, ja talossa toimi myös kylän puhelinkekus.

Jauhiainen pääsi keskikouluun kylänsä ensimmäisenä. Opinnot loppuivat kuitenkin lyhyeen, kun ruotsista tuli ehdot. Kielipäätä ei ollut ja koulumatka pitkä. Koulunkäynti tuntui muutenkin vaikealta.

– Olin siihen aikaan arka ja ujo. Esiintyminen tuntui hankalalta. Elämän varrella siihenkin olen joutunut tottumaan, Jauhiainen naurahtaa. Mieluummin Jauhiainen kaivoi oja omalla pellollaan.

– Opiskelu olisi varmasti kannattanut. Olisin voinut opiskella rakennusala, koska se on kiinnostanut, hän tuumaa.

Äiti muutti perheen Jyväskylään kerrostaloon, kun Jauhiainen oli 17-vuotias, mutta muutto ei ollut pojalle mieleen. Hän jäi entiseen kotiin koiran kanssa kahdeksi viikoksi, kunnes taipui. Kaupungissa hän pääsi rakennukselle hanslankariksi.

Työt jatkuivat metalliverstaalla ja tienrakennushommissa hätäaputoimintana. Jauhiainen oli mukana rakentamassa muun muassa Keljon moottoritietä. Hän sai viipyä niissä töissä useamman vuoden, koska oli perheen pääelättäjä.

**Armeijan jälkeen** taskussa komeili kuorma-autokortti. Se avasi ovet tukkukauppa Pohjanmaa Oy:lle autonkuljettajaksi ja varastotöihin lähes 30 vuodeksi. Samassa talossa teki toimistotöitä mukavalla vaikuttava nuori nainen. Eräällä työntekijöiden virkistysretkellä Jauhiainen uskaltautui juttusille.

– Olin arka naisasioissa. Täytyy tunnustaa, että olin saanut hieman rohkaisua. Siihen aikaan työpaikan reissut tupsasivat olemaan aika kosteita.

Jauhiainen sanoo, että 30-vuotiaana hänellä oli jo vanhan pojan elkeitä, ja nuorempien yhteinen elämä vaati sopeutumista. Ongelmista on päästy yli päivä kerrallaan.

– Alku oli rankkaa aikaa, koska oltiin niin erilaisia ihmisiä. Annan kuitenkin vaimolle täydet pisteet. län myötä molemmat olemme kasvaneet, järkeä ja ymmärrystä on tullut enemmän.

**Jauhiainen oli** pitkään työpaikkansa työsuojeluvaltuutettu ja pääluottamusmies. Luottamusta riitti ammattiyhdistysliikkeen moniin tehtäviin 46 vuoden ajan. Yhdistysaktiivilla riitti kiirettä myös iltaisin, joten päävastuu kolmen pojan kasvatuksesta lankei vaimolle. Lapsilleen pari on korostanut koulunkäynnin tärkeyttä. Kaksi heistä on opiskellut insinööreiksi, ja keskimäinen jatkaa äitinsä kirjanpitoyritystä.

– Lapsenlapsia on kertynyt seitsemän, Jauhiainen sanoo ylpeänä. 1990-luvun lamassa tukkukauppa lopetettiin, ja samalla menivät työpaikat perheen molemmilta aikuisilta. Vaimo perusti oman kirjanpito-toimiston kotiin, mutta Jauhiainen joutui etsimään työtä muualta. Työtömyyden ja pätkätöiden jälkeen naapurin rakennusalan yrittäjä poimi miehen omille työmaille.

### ” Alku oli rankkaa aikaa, koska oltiin niin erilaisia ihmisiä. Annan kuitenkin vaimolle täydet pisteet. län myötä molemmat olemme kasvaneet.

– Minulla kävi tuuri, koska työttömyyttä oli silloin paljon. Työttömyys oli taloudellisesti rankkaa, mutta puuhaa riitti kokoa ajan. Oli uusi, itse rakennettu talo ja iso laina. Pankilta saatiin neuvoteltua lykkäystä lyhennyksiin.

Työttömyysaika kului arkoissa sukututkimuksen parissa. Hän on selvittänyt Jauhiaisten sukuhaaroja aina 1600-luvulle saakka, ja koonnut viisi sukukirjaa, viimeisin niistä 720-sivuisen.

**Jauhiainen katsoo** elävänsä juuri nyt eläkepäivillään elämänsä parasta aikaa. Terveyttä on riittänyt, ja ajan saa käyttää haluamallaan tavalla.

– Teen mielelläni yhä paljon kaikenlaista ja hommaa on varsinkin mökillä, mutta tekeminen ei ole enää pakon sanelemaa.

Elämänsä valintoja hän ei kadu, vaikka varmasti jotain olisi voinut tehdä toisinkin. Päällimmäisenä mielessä on kiitollisuus ja toive vielä monista terveistä vuosista. Tärkeintä on säilyttää mielenkiinto elämään.

– Olen saanut elää näinkin kauan, moni kuulee paljon nuorempana. Askel jo lyhenee, hän sanoo.

## JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNAN YHTEYSTIETOJA



**Postiosoite:** PL 103 40101 Jyväskylä  
www.jyvaskylanseurakunta.fi  
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi  
ellei toisin mainita

Koko henkilöstön yhteystiedot löytyvät Jyväskylän seurakunnan nettisivuilta jyvaskylanseurakunta.fi

**LAPUAN HIIPPAKUNNAN ALUEKESKUSREKISTERI**  
Ailankatu 17  
Kirkkoon liittyminen, avioliiton esteiden tutkinta 041 730 2589  
Sukuseilytykset ja virkatodistukset 041 730 2591

### KIRKKOHERRANVIRASTO

Tellervonkatu 5  
Kirkkoherranvirasto (toimitusten ja tilojen ajanvaraukset) 050 363 2300  
Hautauspalvelut 040 162 3982  
Neuvonta 014 636 611  
Päivystävä pappi 040 535 2328  
Kirkkoherra Arto Viitala 0400 540 490

### Aseman Pysäkki

Johanna Kontinen 050 360 3484

### Diakonia

Kirsi Lepoaho, asiantuntija 050 521 5416

### Hautaus- ja puistopalvelu

Antti Pekuri, hautausoimen päällikkö 0500 426 420  
Mervi Muinonen, ylipuutarhuri 050 365 0960, mervi.a.muinonen@evl.fi  
Virpi Saarinen, toimistos sihteeri 040 535 2167

### Kiinteistöpalvelu

Maritta Lukkari, kiinteistöpäällikkö 0400 635 001  
Heli Ihanti, toimistos sihteeri 050 382 4424

### Varhaiskasvatus

Ritva Parkkali, asiantuntija 050 549 7013

**Leirikeskusten varaukset** 040 535 1657  
Pekka Kirjavainen, leirikeskusten isäntä 050 521 5407

**Lähetys ja kansainvälinen vastuu**  
Ulla Klemettinen, asiantuntija 050 349 8899  
Raimo Laine, kappalainen 0400 748 671  
Lea Periaho, maahanmuuttajatyö 050 549 7033  
Paula Raatikainen, lähetyskasvatussihteeri vs. 040 560 9904

### Nuorisotyö

Janne Kippola, nuoriso- ja rippikoulutyön asiantuntija 041 730 0445  
Hanna-Maire Leppänen, erityisnuorisotyön ohjaaja, 050 521 5401  
Petri Grönholm, erityisnuorisotyön ohjaaja 040 509 8060  
Henrik Ketola, vammaisnuorisotyö 050 549 7029  
Pasi Bom, partio/Lehtisaari 050 5497 011

### Opiskelijatyö

Johanna Tikkanen, ammattopiston ja ammattikorkeakoulun oppilaitospappi 050 521 5418  
Elina Lintulahti, lukioiden oppilaitosdiakoni 050 549 7006  
Matti Väättäinen, yliopiston oppilaitospappi 050 594 8167

### Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)

Matarankatu 1, aikavaraukset ti, ke ja pe klo 12–14.30 044 774 8052  
Pekka Puukko, johtaja 050 383 9273

### Rippikoulutyö

Johanna Puupponen, rippikoulupappi 050 590 0265

### Sairaalapastori

Heikki Lepoaho, johtava sairaalapastori 040 737 7963

### Taulumäen kirkko

Lohikoskenkatu 2, 0400 308 120/044 481 1631  
Jukka Hassinen, kanttori 050 523 4136

### ALUESEURAKUNNAT:

#### HUHTASUO

**Huhtakoti**, Nevakatu 1 (liikekeskus), 040 560 9905/044 481 1628

**Kipinä**, Kauppakeskus Seppä, Ahjokatu 5, 044 737 1921  
Aluekappalainen Paulus Pikkarainen 044 430 9075  
Seurakunta-assistentti Kaisa Tuomi 041 730 5499  
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Anne Kettunen 050 340 0638

### KELTINMÄKI

**Keltinmäen kirkko**, Keltinmäentie 10, 050 549 7037/044 481 1630  
Aluekappalainen vt. Kristiina Ridanpää 050 590 0296  
Seurakunta-assistentti Meija Meuronen 050 340 9899  
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Katja Jansa 050 340 0639

### Kortepohjan seurakuntakeskus

Isännäntie 4, 050 549 7038

### KESKUSTA

**Kaupunginkirkko** 044 481 1628  
Aluekappalainen Seppo Wuolio 050 521 5415  
Seurakunta-assistentti Kaisa Tuomi 041 730 5499  
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Anne Kettunen 050 340 0638  
**Lahjarjun kappeli**  
Ukonniementie 2, 050 549 7039

### KORPILAHTI

**Korpilahden kirkko ja seurakuntatalo**, Kirkonmäentie 1–3, 050 557 9008/044 481 1630  
Palvelupiste 050 557 9012  
Seurakunta-assistentti Virpi Kaunisto 050 557 9012  
Hautausasiat 040 162 3982  
Aluekappalainen Antti Koivisto 050 353 2727  
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Katja Jansa 050 340 0639

### KUOKKALA

**Kuokkalan kirkko**, Syöttäjänkatu 4, 050 549 7045//044 481 1629  
Aluekappalainen Riku Bucht 050 407 0115

Seurakunta-assistentti Satu Saarikko 050 408 8816  
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Tiina Korhonen 050 340 9887

### PALOKKA

**Palokan kirkko**, Rovastintie 8, 040 560 9911/044 481 1627  
Aluekappalainen Laine Teija 040 560 9906, teija.laine@evl.fi  
Seurakunta-assistentti Sari Tarvala 044 331 5320  
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Marja-Terttu Kivellä 040 560 9908

### SÄYNÄTSALO

**Säynätalonsalon kirkko**, Saarnatie 1, 050 340 9896/044 481 1630  
Aluekappalainen Osmo Väättäinen 0500 545 611  
Seurakunta-assistentti Meija Meuronen 050 340 9899  
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Katja Jansa 050 340 0639  
**Neulaskoti**, Pihkatie 4, Keljonkangas 050 549 7046  
Seurakuntapastori vs. Esko Helenius 050 400 0014

### TIKKAKOSKI

**Tikkakosken kirkko**, Kirkkokatu 18, 040 560 9917/044 481 1627  
Aluekappalainen Risto Vallipuro 040 545 8720  
Seurakunta-assistentti Sari Tarvala 044 331 5320  
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Marja-Terttu Kivellä 040 560 9908

### VAAJAKOSKI

**Vaajakosken kirkko**, Kirkkotie 11, 040 560 9929/044 481 1629  
Aluekappalainen Arto Kauppinen 040 560 9920  
Seurakunta-assistentti Satu Saarikko 050 408 8816  
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Tiina Korhonen 050 340 9887  
**Jyskän seurakuntakoti**  
Asmalamenttie 4, 040 560 9928

SOME OF THE BEST SMILES ARE MADE, NOT BORN

## LAATUA JA NOPEUTTA TYTYTYVÄISYYSTAKUULLA

Jyväskeskukseen Hammashuolto Oy

**KOKOPROTEESIT  
POHJAUKSET  
KORJAUKSET**  
Myös osamaksulla



Maksuton  
hammas-  
proteesien  
kunto-  
tarkastus

Antti Koskela  
Erikoishammasteknikko CDT  
014 212 917, 040 658 7570  
antti@koskela.fi  
www.koskela.fi

Katutasossa esteetönkulkua  
Asemakadun puolelta.

Kauppakatu 31 B, Jyväskylä

JYVÄSKYLÄN  
**YKKÖSAPTEEKKI**  
Seppälän Citymarket  
Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä  
Palvelemme: ma-la 9-20, su 12-18  
www.jyvaskylanykkosapteekki.fi

Surin kohdatessa silloin kun et itse jaksaa, me huolehdimme yli 40 v kokemuksella muistotilaisuuden järjestelyistä. Tarjoamme kauniin ja toimivan kokonaisuuden tilajärjestelyistä somisteisiin ja aitoihin kotitekoisiin tarjottaviin, ystävällisesti palvellen **Veslinnassa Palokan Pelimannitalolla** tai muissa tiloissa.

**Pitopalvelu Raija Sipilä ky**  
p. 0400749329 / 0400647437  
pitopalvelu.sipinen@kolumbus.fi

*Pitopalvelu Raija Sipilä ky*

**Kukitamme elämäsi juhlat!**

**Viherlandia**  
Onnella on juuret  
Kamintie 6, 40520 Jyväskylä  
vihderlandia.fi | Puh. 010 617 1932  
leikko@vihderlandia.fi  
Puheluhinnat: 8,35 snt/puh. + 12,09 snt/min.

**KotiData**  
0600 95 050  
1,93€/min + pvm/mpm

Autamme tietokoneasioissa. Myös asiakaskäynnit ja laitehankinnat!

www.kotidata.fi

**Hän lohduttaa kaikkia lapsiansa**

**Sana elämään -tilaisuus sunnuntaina 4.10. klo 13 Taulumäen kirkossa**  
Puhujina pastorit LASSE PESU ja MARKUS PARTANEN, musiikissa GOSPEL COVERTAJAT  
LÄMPIMÄSTI Tervetuloa!  
Jyväskylän seurakunta, Suomen Raamattuopisto ja Agricola-opintokeskus

## MASKIN TAKAA Mitä meille tapahtuu?

**PANEELIKESKUSTELU VERKOSSA:** *Mitä hyvää voisimme oppia poikkeusajoista?*

KESKUSTELUJONA: **Piispa Simo Peura** | **Kelan tutkimuspäällikkö Signe Jauhainen** | **Yhteiskuntapol. professori Teppo Kröger** | **Erikoistutkija Terhi Tuukkanen**

youtube.com/henkielama  
MYÖS JÄLKITALLENTEENA



PE  
KLO  
14–15  
**25.9.**



Konsertti & messu paikan päällä tai verkossa:  
youtube.com/henkielama  
Kirkkoon max. 150 hlöä.

### PIISPANTARKASTUSVIIKON MUITA TAPAHTUMIA:

## OI RIEMUN RIKKAUTTA

PE  
KLO  
18  
**25.9.**  
Seurakunnan kanttorien & musiikkikasvatustajien konsertti.

## PIISPANMESSU

SU  
KLO  
10  
**27.9.**  
17. sunnuntai Helluntaista: **Jeesus antaa elämän.**

**Tilaisuudet ovat maksuttomia & kaikille avoimia. Tervetuloa!**



## Hengissä

# Kuolema ei ole elämän vastakohta

### Miksi juuri Lasaruksen kohtalo kosketti niin syvästi Jeesusta?

Jeesus oli Lasaruksen, Marian ja Martan ystävä. Johannes kertoo aikaisemmin, kuinka "Jeesus rakasti Marttaa ja hänen sisarustaan sekä Lasarusta." (Joh.11:5). Ystävän kuolema sekä Lasaruksen läheisten suru liikutti Jeesuksen kynnepiin asti. Kertomus on ainoa Uudessa testamentissa, jossa Jeesuksen kerrotaan itkeneen. Lasaruksen kohtalo kosketti Jeesusta myös siksi, että se muistutti häntä edessä olevista pääsiäisen tapahtumista. Hänen oma kärsimyksensä ja kuolemansa olivat pian edessä.

### Mitä tämä evankeliumin kohta kertoo meille?

Me kaikki saamme luottaa lupauksen kuolemanjälkeisestä elämästä. Samalla tavoin kuin Jumala herätti Lasaruksen ja Jeesuksen kuolleista, hän herättää kerran kaikki ihmiset. Jumalalle mikään ei ole mahdotonta. Hänen valtansa on kuolemaan suurempi.

## Evankeliumi Joh. 11: 21–29, 32–45

Martta sanoi Jeesukselle: "Herra, jos olisit ollut täällä, veljeni ei olisi kuollut. Mutta nytinkin tiedän, että Jumala antaa sinulle kaiken mitä häneltä pyydät." Jeesus sanoi: "Veljesi nousee kuolleista." Martta vastasi: "Tiedän kyllä, että hän nousee viimeisenä päivänä, ylösnousemuksessa." Jeesus sanoi: "Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko tämän?" "Uskon, Herra", Martta vastasi, "minä uskon, että sinä olet Messias, Jumalan Poika, jonka oli määrä tulla maailmaan."

Tämän sanottuaan Martta palasi kotiin, kutsui sisartaan Mariaa ja sanoi hänelle kahden kesken: "Opettaja on täällä ja kutsuu sinua." Kuullessaan sen Maria heti nousi ja lähti Jeesuksen luo. Ehdittyään sinne, missä Jeesus oli, ja nähtyään hänet Maria vapui hänen jalkoihinsa ja sanoi: "Herra, jos olisit ollut täällä, veljeni ei olisi kuollut." Kun

Jeesus näki itkävän Marian ja hänen kanssaan tulleet juutalaiset, jotka hekin itkivät, syvä liikutus valtasi hänet, ja hän kysyi: "Missä hänen hautansa on?" "Herra, tule katsomaan", he vastasivat. Jeesus itki. Juutalaiset sanoivat: "Katsokaa, kuinka rakas Lasarus hänelle oli." Mutta jotkut heistä sanoivat: "Kun hän pystyi aavaamaan sokean silmät, eikä hän myöskin voinut estää Lasaruksen kuoleman?"

Järkyttyneenä Jeesus tuli haudalle. Se oli luola, jonka suulla oli kivi. "Ottakaa kivi pois", käski Jeesus, mutta Martta, vainajan sisar, sanoi hänelle: "Herra, hän haisee jo. Hän on siellä nyt neljä päivää." Jeesus vastasi: "Enkö sanonut sinulle, että jos uskot, saat nähdä Jumalan kirkkauden?"

Kivi otettiin pois. Jeesus kohotti katseensa ja sanoi: "Isä, minä kiitan sinua siitä, että olet kuullut minua. Minä kyllä tiedän, että sinä kuulet minua aina, mutta minä sanon tämän näiden ympärilläni seisovien ihmisten tähden, jotta he uskoisivat sinun lähettäneen minut." Tämän sanottuaan Jeesus huusi kovalla äänellä: "Lasarus, tule ulos!" Silloin kuollut tuli haudasta, jalat ja kädet siteissä ja kasvat hiki-



Aluekappalainen Paulus Pikkarainen saarnaa su 27.9. klo 17 Motoristikirkossa Koivuniemen kappelissa.

liinan peittäminä. Jeesus sanoi: "Päästäkää hänet siteistä ja antakaa hänen mennä." Monet niistä juutalaisista, jotka olivat tulleet Jeesuksen luo ja nähneet, mitä Jeesus teki, uskoivat häneen.

keen meitä odottaa ikuinen elämä Jumalan luona Taivaassa.

### Mikä sinua puhuttelee tässä tekstissä?

Martan, Marian ja Jeesuksen suru on teks-

tissä käsin kosketeltava. Jokaisen, joka on menettänyt rakkaitaan läheisen, on helppo samaistua heidän tunteisiinsa. Jeesuksen vahva luottamus Jumalan mahdollisuuksiin antaa minulle toivoa ja lohtua.

**Elämää ja kuolemaa ei voi erottaa?**  
Kuolema nähdään usein elämän vastakohtana. Kuolema on kuitenkin osa elämää samalla tavoin kuin syntymäkin. Kristittyinä saamme luottaa siihen, että kuoleman jäl-

**LAKIASIAINTOIMISTO VARATUOMARI RIITTA KIVELÄ**  
p. 0500 545 689  
Kauppakatu 28 huoneisto 24  
40100 Jyväskylä  
riitta@lakikivela.fi  
www.lakikivela.fi  
perunkirjoitukset • kaupat  
• lahjat • testamentit ym. lakiasianne  
• palvelua myös kotikäynteinä

**PIENRYHMÄTOIMINNAN KOULUTUSPÄIVÄ**  
Lauantaina 24.10. klo 10–14 Jokelan pappilassa

Haluatko kehittyä pienryhmän jäsenenä tai ohjaajana? Tule mukaan koulutukseen, missä saat tietoa ja valmiuksia pienryhmässä toimimiseen, sen johtamiseen ja siihen, miten rohkaista ihmisiä elämään Jeesuksen todistajina.

Kouluttajina Juha Parkkinen, Juhani Hokkanen ja Seppo Hautalahti.  
Ilmoittautumiset 9.10. mennessä osoitteeseen: aino.viitanen@sro.fi tai p. 040 761 6293. Ilmoita mahdollinen erityisruokavalio. Koulutus ja ruokailu ovat maksuttomia. Otamme koulutukseen 25 ensimmäistä ilmoittautunutta. Osallistuminen ei edellytä aiempia koulutuksia. LÄMPIMÄSTI TERVETULO!

Jyväskylän srk, Palokan alue srk, Suomen Raamattuopisto, Agricola opintokeskus

**Sorintoon suhteessa äitiin**

**SIELUNHOITOKOULUTUSTAPAHTUMA**  
Muuramen kirkossa 9.–10.10.2020

Tapahtuma on tarkoitettu seurakuntien vapaaehtoisille sielunhoitotyötä tekeville, ryhmäohjaajille sekä kaikille muille aiheesta kiinnostuneille. Pääkouluttajana Saara Kinnunen. Raamattuopetuksesta vastaa Aino Viitanen. Osallistumismaksu 20 € (sis. koulutuksen ja ruokailun). Koulutuksesta jaetaan todistus. Ilmoittautuminen 25.9. mennessä osoitteeseen paivi.honkonen@evl.fi. Tarkempi ohjelma sro.fi/seurakunnissa sivulla "Tapahtumat seurakunnissa"

LÄMPIMÄSTI TERVETULO!

Järjestäjänä Suomen Raamattuopisto, Muuramen srk, Jyväskylän srk, Säynätsalon alue srk, Agricola-opintokeskus

**JUMALANPALVELUKSIA VERKOSSA**

SU 27.9. klo 10  
Piispanmessu Taulumäki

SU 4.10. klo 12  
Huhtakoti

youtube.com/henkielama

Lähetyskeskus myös Keskisuomalaisen verkkosivulla, KSML.fi!

**Ilmoittaja!**  
**Henki & elämä -lehden ilmoitusmyynti:**  
Pirjo Teva  
040 680 4057  
pirjo.teva@kotimaa.fi

KOTIMAA

## Tapahtumat

## TAULUMÄEN KIRKKO

**Jumalanpalvelukset ja uskonelämä**  
Piispantarkastuksen päättömessu su 27.9. klo 10, piispa Simo Peura, Viitatala, Hassinen, Salmela, Tahkola. Messu on myös katsottavissa suorana verkossa Henki ja elämä Youtube-kanavalla ja sanomalehti Keskiuomalaisen verkkosivuilla.

**Sana elämään -tilaisuus** su 4.10. klo 13. *Hän lohduttaa kaikkia lapsiansa*, Lasse Pesu, Markus Partanen, musiikissa Gospel Covertajat. Vapaa pääsy. **Messu** su 4.10. klo 18, Partanen, Hassinen.

## Musiiikitilaisuudet

**Monipuolinen kattaus musiikin rikkautta**  
Jyväskylän seurakunnan kanttorit ja musiiikkiasvattajat konsertoivat Taulumäen kirkossa 25.9. klo 18. *Oi riemuun rikkautta* -konsertissa kuullaan muun muassa urkumusoaiikkia, virisovituksia kitaralle, sellomusiikkia ja suomalaisia yksinlauluja sekä uudempaa gospellauluohjelmistoa. Vapaa pääsy. Konsertti on katsottavissa myös suorana verkossa Henki ja elämä Youtube-kanavalla.

## HALSSILA

## Apua ja tukea tarvitseville

Keittolounas ma 28.9. ja ke 7.10. klo 11 Huhtakoti (2,50e).

## Aikuisille

Miesten tupailta ke 30.9. klo 17.30 Kipinä. *Miehen hyvä elämä*, Arvo Repo. **Lähetyskeskustelu** ma 5.10. klo 10 Kipinä. **Tiistai-tapaaminen** ti 6.10. klo 13 Telkantie 2 C. *Ihmisiä Lähi-Iässä*, Paula Raatikainen.

## Lapsille ja lapsiperheille

**Ekavauvaryhmä** ma klo 13 Kipinä. Tied. 050 441 4215.

**Päiväkerho 2–3-vuotiaat** ke klo 9.30 Kipinä. Tied. 050 407 9126.

## HUHTASUO

**Jumalanpalvelukset ja uskonelämä**  
**Messu** su 4.10. klo 12 Huhtakoti, Siis-tonen, Penttinen. Messu on myös katsottavissa suorana verkossa Henki ja elämä Youtube-kanavalla ja sanomalehti Keskiuomalaisen verkkosivuilla.

## Apua ja tukea tarvitseville

Keittolounas ma 28.9. ja ke 7.10. klo 11 Huhtakoti (2,50e).

## Aikuisille

**Ryhmä Rämä** ke klo 10 Kipinä. Päihde- ja mielenterveyskuntoutujille. Tied. 050 549 7005.

Miesten tupailta ke 30.9. klo 17.30 Kipinä. *Miehen hyvä elämä*, Arvo Repo.

**Lähetyskeskustelu** ma 5.10. klo 10 Kipinä.

## Lapsille ja lapsiperheille

**Ekavauvaryhmä** ma klo 13 Kipinä. Ekavauvaryhmä ma klo 13 Kipinä. Kysy paikkoja 050 441 4215.

**Perhekerho** ti klo 9.30 Huhtakoti.

**Päiväkerho 2–3-vuotiaat** ke klo 9.30 Kipinä. Tied. 050 407 9126.

**Päiväkerho 3–5-vuotiaat** ja to klo 13.30 Huhtakoti. Tied. 050 407 9126.

**Pop up -vauvamuskar** to klo 13.30 ja klo 14.30 Kipinä.

**Pop up -perhemuskar** to klo 15.30 Kipinä. Muskarimaksu paikan päällä 5e/lapsi/kerta, sisarus 1e/kerta.

## KEIJONKANGAS

## Aikuisille

Miestenpiiri to 24.9. klo 17 Neulaskoti.

Rukouspiiri ma 28.9. klo 18 Neulaskoti. **Olohuone** ti 29.9. klo 13 Neulaskoti. Kahvittelu, ohjelmaa, hartaus.

## Lapsille ja lapsiperheille

**Taaperokerho** ke klo 9.30 Neulaskoti. **Vauvakerho** ke klo 13.30 Neulaskoti. **Perhekerho** pe 2.10. klo 9.30 Neulaskoti.

## KELTINMÄKI

**Jumalanpalvelukset ja uskonelämä**  
**Motoristikirkko** su 27.9. klo 17 Koi-vuniemen kappeli, Koivuniementie 30, Pikkarainen, Nieminen, Vuorenoja, Lintunen. Kirkkokahvit ja makkarat. **Aamurukous** ti klo 8 kirkko. **Hiljainen aamurukous** to klo 8 kirkko. **SanaJumalanpalvelus** su 4.10. klo 10 kirkko, Närhi, Ridanpää, Nieminen. Uutispuuro ja kahvit. Lähetystyön myyntipöytä.

## Musiiikitilaisuudet

**Musiiikitilaisuudet**  
**Musiiikitilaisuudet** keskellä viikkoa ke 30.9. klo 18 kirkko.

## Aikuisille

**Kätevästi käsillä** joka toinen to klo 14 kirkko: 24.9. Korttiaskartelua; 8.10. Makramee-avaimenperien tekoa. **Naistenpiiri** ma klo 18 kirkko. **Tarinatupa** ti klo 13 Saihokatu 4. Ai-heena 29.9. Terveisiä maailmalta. **Päiväkahvit** ti 29.9. klo 14 Saihokatu 4 (2e).

**Miesten piiri** ti klo 18 kirkko.

**Päiväpiiri** ma 5.10. klo 13 Kuohun kylätalo.

## Lapsille ja lapsiperheille

**Pyhäkoulu** su klo 10 kirkko. **Perheolkkari** ke klo 9 Erämiehenkatu 6. **Perheolkkari** ke klo 8.30 kirkko.

**Kummin kaa -päiväisiä yhteistä puuhaa**  
Kummin kaa -päivää vietetään la 3.10. klo 10–13 Keltinmäen kirkolla muun muassa poniratsastuksen, askartelun, liikunnan, pelien ja ruokailun merkeissä. Tapahtuma on maksuton. Ilmoittautuminen 27.9. mennessä jyvaskylänseurakunta.fi/tapahtumat.

**Perheolkkarin kirkkohetki** ti 6.10. klo 9.15 Erämiehenkatu 6. **Kirkkohetki pienille ja suurille** ke 7.10. klo 9.15 kirkko.

## KESKUSTA

**Jumalanpalvelukset ja uskonelämä**  
**Piispantarkastuksen aloitushartaus** ke 23.9. klo 9 Kaupunginkirkko. **Päivärukous** to 24.9. klo 13 Kaupunginkirkko.

**Hiljaisuuden hetki** pe klo 12–14 Kaupunginkirkko.

**KohtaamisPaikan messu** su 27.9. klo 17 Kaupunginkirkko, Kilkki.

**Hartaus** ke 30.9. klo 14 Viitakoti, Viitaniementie 24.

**Viikkomesu** to klo 13 Kaupunginkirkko.

**Messu** su 4.10. klo 10 Kaupunginkirkko, Tikkanen, Mannström, Kontinen.

**Perheiden sanajumalanpalvelus** su 4.10. klo 15 Kaupunginkirkko, Konsti, Koskinen, Rouhiainen.

**International Sunday Service** su 4.10. klo 18 Vanha pappila, R. Laine, Daams.

**Elämän puolella -ilta** ti 6.10. klo 18.30 Kaupunginkirkko. *Jeremia – Jumalan valinta*, Juha Hasanen, musiikki: Triangel

**Päivärukous** to 8.10. klo 13 Kaupunginkirkko.

**Lähetys- ja avustustyö**  
**Lähetyspiiri** ke 7.10. klo 10 Valtiontalo.

**Aikuisille**  
**Jätkäklubin saunailta** pe 25.9. klo 18 Jyväseuden Perinnesaunojien sauna, Valakankatu 9. Iltapala, keskustelua, hartaus. Ilm. ja tied. 050 549 7001.

**Varttuneiden ja eläkeläisten piiri** ke 30.9. klo 13 Puistotori 4. **Keljon piiri** ti 6.10. klo 10 Valtiontalo.

## Nuorille

**Nuorten messu** ke 7.10. klo 17 Kaupunginkirkko, Tikkanen, Laasonen.

## Lapsille ja lapsiperheille

**Perheiden puuha-aamu** to klo 9.30 Vanhan pappila, Vapaudenkatu 26. **Päiväkerho 3–5-vuotiaat** ti klo 9 ja to klo 13 Yliopistonkatu 28 B. Tied. 050 564 3072/040 149 0562. **Taaperokerho** ma klo 9.30 Yliopistonkatu 28 B. **Ekavauvaryhmä** ti klo 13 ja ke klo 9.30 Yliopistonkatu 28 B. Tied. 050 564 3072.

## KIPINÄ

**Kauppaakeskus Seppä**, Ahjokatu 3–5, 2. krs. Avoinnna ma–pe klo 10–18 ja la–su klo 11–16.

## Aikuisille

**Ryhmä Rämä** ke klo 10. Päihde- ja mielenterveyskuntoutujille. Tied. 050 549 7005.

**Miesten tupailta** ke 30.9. klo 17.30. *Miehen hyvä elämä*, Arvo Repo.

**Lähetyskeskustelu** ma 5.10. klo 10.

**Sanan anna koskettaa -raamattupiiri** ke 7.10. klo 17.30, Tapio ja Kaija Karjalainen, Anneli Valkonen.

## Lapsille ja lapsiperheille

**Perhekahvila** to klo 10. Puuro 1e/perhe.

**Pop up -vauvamuskar** to klo 13.30 ja klo 14.30.

**Pop up -perhemuskar** to 10.9. ja 24.9. klo 15.30.

Muskarimaksu paikan päällä 5e/lapsi/kerta, sisarus 1e/lapsi/kerta.

**Ekavauvaryhmä** ma klo 13.

**Perheilta** ma klo 17.30. Iltpala 1e.

**Yksinhuoltajien ryhmä** ti 29.9. klo 10.

**Päiväkerho 2–3-vuotiaat** ke klo 9.30. Kysy vapaita paikkoja 050 407 9126.

**Mutsit koolla** ti 6.10. klo 10. Äitien vertaisryhmä, lastenhoito. Ilm. srkn nettisivuilla. Tied. 050 407 9126. Max 5 äitiä.

## KORPILAHTI

**Jumalanpalvelukset ja uskonelämä**  
**Messu** su 4.10. klo 10 kirkko, Karasti, Laiho.

**Aikuisille**  
**Kirkkokuoron harjoitukset** to 24.9. klo 18 srk-talo; to 8.10. klo 18 kirkko. **Ylistysryhmä** pe 25.9. klo 17.30 srk-talo. **Väentupa** ti klo 10 srk-talo. **NOJA-ryhmä** ti 6.10. klo 18 srk-talo. Työikäisten naisten keskusteluryhmä. **Ikäihmisten palvelupäivä** ke 7.10. klo 10 srk-talo. Hartaus, ohjelmaa, ruokailu. Tied. 050 557 9003.

## Lapsille ja lapsiperheille

**Alakouluisten olkkari** to klo 13–15.30 seurakuntatalo. Maksuton. Ennen ensim. kertaa ilm. seurakunnan nettisivuilla.

**Leikki-ikäisten Pop up -muskar** ti klo 16.15 srk-talo. Maksu paikan päällä 5e/lapsi/kerta, sisarus 1e/kerta.

**Perhekerho** to 1.10. klo 9.30 srk-talo. **Taaperoryhmä** ma 5.10. klo 9 srk-talo. **Perhekerho** to 8.10. klo 9.30 srk-talo.

**KORTEPOHJA**  
**Jumalanpalvelukset ja uskonelämä**  
**Perjantain puolipäivä** pe 2.10. klo 12 srk-keskus. Hiljennytään seur. pyhän tekstin äärellä. Oma Raamattu ja muistintapanovalineet mukaan. **Messu** su 4.10. klo 16 srk-keskus, Närhi, Nieminen. Uutispuuro. Lähetystyön myyntipöytä.

**Lähetys- ja avustustyö**  
**Lähetyspiiri** ti 29.9. klo 10 srk-keskus.

**Aikuisille**  
**Torstaikahvila** to klo 12–13.30 srk-keskus.

**Duunataan uutta** ti 6.10. klo 16.30 srk-keskus. Loihdimme uutta kirkon vanhoista teksteleistä. Max 10 hlö.

## Lapsille ja lapsiperheille

**Perheolkkari** ke klo 9 srk-keskus. **Kummin kaa -päivä** la 3.10. klo 10–13 Keltinmäen kirkko. Poniratsastusta, askartelua, sisällikuntaa, peliluola, ruokailu. Maksuton. Ilm. jyvaskylänseurakunta.fi. Tied. 050 340 9891. **Perheolkkarin kirkkohetki** ke 7.10. klo 9.15 srk-keskus.

## KUOKKALA

**Jumalanpalvelukset ja uskonelämä**  
**Messu** su 27.9. klo 11 kirkko, Ruusu-kallio, Mäkinen, Väisänen, Luomala.

**Pop up -kastepäivä Kuokkalan kirkossa**  
Kasteiden päivää vietetään la 3.10. Kuokkalan kirkossa. Kasteet toimitetaan 1,5 tunnin välein klo 11–17. Alueeseurakunta tarjoaa kasteperehelle kakkukahvit. Ilmoittautuminen 30.9. mennessä jyvaskylänseurakunta.fi/tapahtumat. Tied. rikubucht@evl.fi, 050 407 0115.

**Messu** su 4.10. klo 11 kirkko, Bucht, Seppä, Väisänen, Annu Vantasa ja Sari Solismaan virkaan siunaaminen. **Sana elää, rukous kantaa -ilta** to 8.10. klo 18 kirkko. *Tulevaisuus ja toivo Raamatussa*, Kari Valkonen, musiikki Hannu Ala. Ethtoollinen.

## Musiiikitilaisuudet

**Konsertti Siiri & Laura** su 4.10. klo 17 kirkko. Sisäänpääsyn voi varmistaa vaaramalla ohjelman 5/10e rikubucht@evl.fi. Konsertti nähtävissä suorana verkossa Kuokkalan kirkko -Facebook-sivulla.

## Apua ja tukea tarvitseville

**Elämässä eteenpäin -ryhmä** ke 7.10. klo 13 kirkko. Avoim ryhmä mielenterveyskuntoutujille.

## Lähetys- ja avustustyö

**Lähetyskeskus** to klo 30.9. klo 13 kirkko.

## Aikuisille

**Torstaिताpaaminen eläkeläisille** to 24.9. ja 8.10. klo 13 kirkko. **Köppötäjät** ma klo 11. Yhteislähtö Kuokkalan kirkon pääovien edestä. **Rollaattorimarssi** ma 28.9. klo 11 kirkko. Lähde rollaattorilla tai pyörätuolilla Köppötäjien kanssa ulkoilemaan. Tarjolla makkaraa ja mehua. Ole yhteydessä diakoniatyöntekijöihin, jos tarvitset avustajaa.

**Raamattupiiri** ma klo 19 kirkko.

**Kuokkamiehet** ti 29.9. klo 18 kirkko.

Miesten avoin keskusteluryhmä.

**Rukouspiiri** ke klo 19 Polttolinja 29.

**Toivoa naisille -ryhmä** ti 6.10. klo 18 kirkko.

**Hiljaisuuden ilta** ke 7.10. klo 18 kirkko.

**Lapsille ja lapsiperheille**  
**Pyhäkoulu** su klo 11 kirkko.

**Perhekerho** ma ja ti klo 9.30 kirkko.

**Vauvaperhepesä** ti klo 13 kirkko.

**Café Kide – Avoim olohuone** ke klo 9 kirkko.

**Taaperotupa** pe klo 9.45 kirkko.

**Äitienilta -ilta** to 29.9. klo 18 kirkko. Teetä, jutustelua ja pientä tekemistä.

**PerheCafe** to 1.10. klo 17.30 kirkko.

**Iskän kaa -ilta** ti 6.10. klo 18 kirkko.

**LOHIKOSKI**  
**Jumalanpalvelukset ja uskonelämä**  
**Messu** su 4.10. klo 12 Lahjarjun kappeli, Niiles-Hautanen, Kuusisto, Junttila, rippikoulu ryhmä.

**Aikuisille**  
**Lahjarjun olohuone** to 29.9. klo 9 kirkko. Kappeli. Aamupala, hartaus, yhteislaulu.

**Kolikkotuvan olohuone** to 8.10. klo 12 Kolikkotie 2 C. Kahvittelu, keskustelu ja hartaus.

## Lapsille ja lapsiperheille

**Perhepyhäkoulu** su 27.9. klo 16 Katajatie 1 as 6. **Touhutupa** ma klo 9.30 Katajatie 1 as 6. **Ekavauvaryhmä** ma klo 13 Katajatie 1 as 5. Kysy vapaita paikkoja 050 564 3072. **Taaperokerho** ti ja ke klo 9.30 Katajatie 1 as 6. **Päiväkerho 3–5-vuotiaat** ti klo 12.30 ja to klo 9 Katajatie 1 as 6. Kysy vapaita paikkoja 050 595 3948.

## PALOKKA

**Jumalanpalvelukset ja uskonelämä**  
**Messu** su 27.9. klo 11 kirkko, Ruusu-kallio, Mäkinen, Väisänen, Luomala.

**Apua ja tukea tarvitseville**  
**KokoNaiset-ryhmä** alkaa 22.10. Sepänkeskus, Kyllikinkatu 1. Päihteitä käyttävälle tai päihteiden käytöstä toipumassa oleville naisille. Tied. ja ilm. 2.10. mennessä 040 643 4291.

## Lähetys- ja avustustyö

**Olotupa** ti 29.9. klo 12 Kirrintie 11.

## Aikuisille

**Naisten Raamattupiiri** ma 28.9. klo 10.30 Roihu, Kauppakeskus Palokka. **Rukouspiiri** to 1.10. klo 13 Roihu, Kauppakeskus Palokka. **Miestenpiiri** ti 6.10. klo 18 Roihu, Kauppakeskus Palokka.

## Nuorille

**Nuortenilta** ke klo 18 Roihu, Kauppakeskus Palokka.

## Lapsille ja lapsiperheille

**Perhepysäkki** ma klo 9 Jokelan pappila. **Kaakaoklubi** ma klo 12 Jokelan pappila. Eka- ja tokaluokkalaisille.

**Vauvapysäkki** ti klo 13 Roihu, Kauppakeskus Palokka.

**Perhekahvila** ke klo 9 Roihu, Kauppakeskus Palokka.

**Perhesähly** la klo 10 Jokelan koulu.

## SÄYNTÄSALO

**Jumalanpalvelukset ja uskonelämä**  
**Messu** su 4.10. klo 10, Helenius, Väätäinen, Lampinen. Kirkkokahvit.

## Lähetys- ja avustustyö

**Lähetyskeskus** to klo 30.9. klo 18 Merja Valkolalla, Valtterintie 1 B 13.

## Aikuisille

**AA-kerho** ma klo 18 srk-talo. **Olohuone** ti klo 13 srk-talo. Kahvittelun ja iltaalan merkeissä Jyskän iltaolkkariin tiistaisin klo 17.30 Jyskän seurakuntakodille, Asmalammentie 4. Iltaan ei tarvitse ilmoittautua etukäteen.

**Taaperotupa** ke klo 9 kirkko.

**Perheiden musaolkkari** ma 5.10. klo 17 kirkko. Iltpala 1/0,50e.

**Muu**  
**Cafe Hyvä Hetki – avoin olohuone** to klo 9 kirkko. Tarjoilua, vapaaehtoinen maksu 1e.

**Kirkonpenkki Vaajalalla** ke klo 10–12. Srkn työntekijä tavattavissa.

**Musiikitilaisuudet**  
**Virsin, laulun, psalmtarein... kirkkomusiikki** to 24.9. klo 18 kirkko.

**Lapsikuoro** ke klo 17 kirkko. Tied. sirpa.piihonen@evl.fi/040 560 9913.

**Apua ja tukea tarvitseville**  
**Torstai-aamun hartaus ja aamupala** to 24.9. klo 10 kirkko. Nimikkolähetit vierana.

**Ruokakassien jakelu** to 24.9. ja 8.10. klo 10.30 kirkko.

**Aamukahvi** ma–ti klo 9 kirkko.

**Lähetys- ja avustustyö**  
**Työtupa** ti klo 12 kirkko. **Lähetystilaisuus** su 4.10. klo 18 Kuikan kylätalo. Mukana nimikkolähetti Mikko Pyhtilä. **Lähetysilta** ma 5.10. klo 18 Nyrölan kylätalo. Mukana nimikkolähetti Mikko Pyhtilä.

## Aikuisille

**Naistenilta** pe 25.9. klo 18 kirkko. Deep Talk -menetelmä, ohjaajana Ritva Parkkali. Musiikki Tuula Hakkarainen. **Miesten piilipiiri** ke 30.9. klo 18 pappila. **Miestenpiiri** ti klo 13 pappila.

## Lapsille ja



Nuorisotyönohjaaja Jonna Göös (vas.), Miia Hytönen ja Wilma Rovio suunnittelevat muotoja kivien pintaan. Valmiista syntyy ripeään tahtiin.

# Pöllö, siili, sammakko ja muut yllättäjät

Vaajakosken kirkon ympäristössä pääsee pian etsimään aarteita. Elämyspolku rakentuu kaikkien paikalle saapuvien iloksi.

MINNA PALOVAARA teksti  
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Vaajakosken kirkolla alakerran eteisen lattia lainehtii kenkiä. Iloinen puheensorina kantautuu biljardipöydän ja Playstation-pelin luota. Osa nuorista vaihtaa kuulumisiaan

iltapalan äärellä. Jossakin soitetaan kitaraa ja tapaillaan laulun sanoja.

Perimmäisen ison pöydän ääressä syntyy taidetta kivistä. Soma leppäkerttuperhe komeilee jo valmiina. Tuolla on tekeillä piikkäs siili ja hieno pöllö, kuin suoraa telkkarin Myyrä-ohjelmasta. Muutammat kivet ovat kuin isoja M&M-karkkeja. **Wilma Rovio** on saanut valmiiksi pari kivisammakkoa ja hahmottelee nyt siniselle pohjalle valkoisia lonkeroita.

– Sammakko on lempieliämeni, joten tietysti maalasin niitä. Tästä tulee nyt meduusa, hän kertoo.

**Aiheet maalauksille** saavat tulla omasta mielikuvituksesta, mut-

ta paikalle on varattu myös muutamia ideakuvia. Uskonnollisiakin aiheita löytyy. **Miia Hytönen** on maalannut kauniilla väreillä kiven pintaan ristin. Toinen kivi esittelee värien harmoniaa.

17-vuotiaat tytöt tuntevat toisensa rippikouluajoista lähtien. Molemmat kävivät oman riparinsa jälkeen isoskoulutuksen ja ovat olleet siitä asti mukana Vaajakosken kirkolla nuorten tapahtumissa, vaikka kumpikin asuu jo muualla.

– Keskussairaalan mäeltä pääsee tänne yhdellä bussilla, eikä matka haittaa. Olen käynyt kirkon kerhoissa ja tapahtumissa pienestä pitäen, enkä osaa olla poiskaan. Tänä

ne on muodostunut kuin toinen perhe, Hytönen sanoo.

Rovio saapuu tapaamisiin Kuokkalasta.

– Parasta täällä on tuttu kaveriporukka. Mukana saa olla omien kykyjen ja jaksamisen mukaan. Mitään ei vaadita, saa vain olla, jos niin haluaa, hän sanoo.

Nuorteniloissa pelataan erilaisia pelejä, pidetään hartauksia ja tietovisoja ja lauletaan yhteislauluja. Nuoret järjestävät itse monenlaista ohjelmaa. Kivien maalaamisen ideoi nuorisotyönohjaaja **Jonna Göös**.

– Kirkon ympärillä käy paljon vanhempia ihmisiä ja lapsiperheitä ulkoilemassa. Meistä on mukava ajatus keksiä piristystä matkan

varrelle. Jatkossa saattaa pensaan alta kurkistaa värikäs leppäkerttuperhe tai kirkon muurin ympärillä makoilla kivikissa, Göös kuvailee.

**Valmiista kivistä** sommitellaan pysyvä elämyspolku kirkon ympäristöön kaikkien siellä kulkevien iloksi. Talven lumikaan ei haittaa, koska kivet saavat päälleen säältä suojaavan lakkakerroksen.

Lapset voivat jatkossa etsiä yllätyksiä kirkon ympäristöstä. Yhteystietonsa jättäneille saattaa tulla paluupostissa pieni muistaminen.

– Toivon mukaan saamme polun valmiiksi syyskuun aikana, ja mikkelinpäivän perhemessussa pidetään avajaiset, Göös suunnittelee.

## Elämästä

### Kiireestä voi opetella pois

MINNA PALOVAARA teksti ja kuva

Olen **Olli Hirvanen**, 40. Asun perheeni kanssa Jyväskylässä kaupunkialueella, mutta kuitenkin luonnon lähellä. Rintamamiestalossa tekemistä riittää sisällä ja ulkona. Puuhailemme paljon pihalla kukkien, marjapensaiden ja omenapuiden keskellä.

Viisivuotiaana pääsin sellotunneille ja opettelini myös pianonsoittoa. Valitsin kuitenkin kitaran, ja sillä tiellä olen. Kavereiden kanssa laitettiin pystyyn oma rokkibändi jo siinä vaiheessa, kun emme kunnolla osanneet soittaa. Kitara on todella monipuolinen soitin.

**Opetan päätyökseni** kitaransoittoa Gradialla. Nuorimmat oppilaini ovat viisivuotiaita ja vanhimmat eläkeläisiä. Opetukseen ei ole olemassa yleispätevää tapaa tai taikatemppuja.

Toinen oppii paremmin korva-kuulolta, toinen alkaa lukea nuotteja. Mielelläni kyselen opiskelijoiltani, millaista musiikkia he haluavat soittaa. Nuoret tuntevat monesti nykybändit ja uusimmat virtaukset paremmin kuin minä.

Ajoittain on tullut haalittua liikkaita tehtäviä opetustyön oheen. Kokemus on opettanut pyrkimään kiireestä pois, koska rauhassa tekeminen on paras vaihtoehto. Kult-

tuurin ja taiteen parissa työn ja vapaa-ajan raja on häilyvä. Jos illalla soitan kotona kitaraa, onko se työtä?

Keikkailen muusikkona, ja olen mukana esimerkiksi The Hot Box -taideprojektissa. Se on kahdeksan kuution kokoinen, koottava ja siirrettävä esitystila, josta tuotamme suoria lähetyksiä nettiin. Kutsumme eri alojen esiintyjä miettimään, mitä laatikon äärellä voisi tehdä ja missä.

Parhaillaan suunnittelen keikkoja ja valmistelen uutta levyä, jossa yhdistyvät musiikki ja runous. Levyllä tulee mukaan myös säveltämäni soolokitarakappale. Kun

oma konsertti lähestyy, paineet kasvavat, ja ne pitää jollakin tavalla purkaa.

Harrastan nykytanssia, lenkkeilen ja talvisin käyn avannossa. Tosin joka kerta veteen pulahtaessani mietin, että onko siinä mitään järkeä. Etenkin syyspimeällä avanto virkistää.

**Meillä on** kolme poikaa, vanhin 10- ja nuorin kuusivuotias, joten pienten lasten aika alkaa olla ohi. Nuorin opettelee juuri lukemaan, ja vanhin tietää lentokoneista jo uskomattoman paljon. Täytyy yrittää elää täysillä ja tallentaa muistiin ohikiitävät hetket.



Olli Hirvanen on yhdistänyt työn ja intohimon musiikkiin. Hän opiskeli Jyväskylän ammattikorkeakoulussa kitaransoiton opettajaksi ja Sibeliusakatemiassa musiikin maisteriksi. Opetustöitä saattoi tehdä jo opintojen ohessa.